

לדד ששקום

מיסודו של המלוב"ן ראש המקובלים הגאון הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זצ"א

י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש
5:12	5:30	5:31	5:31
6:25	6:27	6:26	6:26
7:01			
ר"ת:			

דבר ה'

מאת הרשב"א זצ"ל
המקובל רבי מנחם שמואל שטיינמאן

מה עיקר עבודתנו ביום פורים

בפורים כל אחד ואחד מישראל כל מה שיבקש - ובתנאי שיבקש באמתיות לבבו - ואפילו אם יתפלל ביחידות, תפילתו ובקשתו באה לפני המלך מלכו של עולם ונענית.

להתלהב מאוד בקריאת המגילה

הגמרא אומרת (מגילה ז). אסתר ברוח הקודש נאמרה. וכמה ראיות הביאה הגמ' לזה, ע"ש. ויש במגילה בכל תיבה ותיבה סודות עצומים, הרמזים בראשי תיבות וסופי תיבות, וכמה שמות הקודש יוצאים מן המגילה שהם בונים עולמות גדולים, כמבואר בפרי עץ חיים וסידרם בסידור הרש"ש, ע"ש. ולכן ידע האדם, שכשקורא את המגילה צריך להתלהב מאוד בקריאתה, כיון שעושה בזה תיקונים גדולים. ורמז רמזו בזה, 'מגלה' ר"ת 'להעביר גילולים מן הארץ', שעל ידי זה מעבירים כל הסטרא אחרא. גם כן צריך האדם להרגיש בעת שקורא את המגילה, כאלו כעת הקב"ה עושה עמנו את כל הניסים והנפלאות, יען כי אותו אור חוזר להאיר בכל שנה ושנה.

ובזה ביאר בספר בוצינא דנהורא (דף לו ע"א) בדרך רמז, את המשנה במגילה (ב, א): "הקורא את המגילה למפרע לא יצא", כלומר כשם שבכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים (פסחים קטז:), כך גם כשקורא את המגילה חייב לדעת שבכל דור ודור יש הארת מרדכי והמן ובזה יוצא ידי חובת הקריאה. אבל אם האדם חושב שרק אז היו מרדכי והמן לא יצא. וזה כוונת המשנה, הקורא את המגילה ובקריאתו חושב שהניסים והאורות הללו, היו רק 'למפרע', רק באותו זמן ותו לא לא יצא, מכיון שההרגשה צריכה להיות שעכשיו הכל מתרחש, עכשיו ממש.

על ידי קריאת המגילה נעשה הכנה לקבלת המשיח

ובספר ליקוטי תורה (טברסקי פורים ד"ה והימים האלה), וז"ל: על ידי קריאת המגילה נעשה הכנה לביאת המשיח, כי האור הגדול שמתגלה בשעת קריאת המגילה הוא בחינת האור של המשיח ובודאי שאנו בני ישראל צריכים להאמין שיבוא המשיח במהרה בימינו, ובאריך אנפין נחזי פניו הזך והזהיר, לכך נתן לנו השי"ת הכנה כדי שנוכל לסבול אורו הזך של המשיח, לכן צריך האדם לזכך ולטהר עצמו בכל זמן ובפרט בזמן הכנה למשיח שהוא זמן הפורים.

לכל הכיסויים הללו - כתר עצום ורב, וכל שעלינו לעשות הוא לנצל את היום הקדוש לתורה ותפילה, ולבקש בו בבחינת כל הפושט יד נותנים לו.

ובענין זה, היה רגיל האדמו"ר מגור, לתאר בכל שנה על שלחנו הטהור כמה גדול היום הזה, להתקבל בו כל אשר יבקש האדם. והיה מספר את המעשה הבא, כי בזמן הבעש"ט הקדוש, היתה מרשעת אחת שהיו באים אצלה והיתה לוקחת בשכרה חמש מאות דינרי זהב, והיה איזה יהודי אחד עשיר, שנתפתה לילך אצלה ולקח עמו הכסף הדרוש. והנה בדרכו לשם, שמע צעקות נוראות מאיזה בור גדול, וראה שם משפחה שלימה עם ילדיהם, אשר שמו אותם בשבי, על שחייבים כסף למושל עבור חכירות, וכשראה אותם, ריחם עליהם ופדה אותם והוציאם לחירות, ושב לביתו. ובאותה שעה, נהיה רעש גדול בשמים על המעשה הזה, איך הכניע את יצרו הרע, וקיים מצוה כה גדולה, ונתנו לו על זה שכר מושלם שכל היוצא מפיו יעשה, אך דא עקא יש חשש שיבקש דברים שאינם רצויים, כתחיית המתים וכדו', ולכן גזרו עליו שכל ימיו יהיה שיכור, וכך לא יוכל לבקש שום בקשה מכיון שאין בו דעת.

מדוע חייב איניש לבסותי?

ובזמנו של רבינו ישראל הבעל שם טוב זי"ע היתה גזירה קשה, וסכנה גדולה ריחפה על עם ישראל, שלח אליו הבעש"ט שליחים, והורה אותם שיבקשו ממנו לברך שתתבטל הגזירה, וכשבאו אליו ופג יינו ביקש עוד בקבוק יין, ולא נתנו לו עד שאמר שתתבטל הגזירה וכן היה ונתבטלה. והיה מסיים האדמו"ר, שכך הענין גם בפורים, שהוא יום שכל מה שיבקש בו האדם, תתקבל בקשתו. ולכן כדי שהאדם לא יבקש הרבה בקשות וכדו', לכן נצטוונו 'חייב איניש לבסותי בפוראי עד דלא ידע' (מגילה ז:), וזהו מרוב גדולתו וקדושתו של היום הזה, ולמדים אנו מכאן כמה גדולה מעלת היום הקדוש הזה (ליקוטי הרי"ם פורים עמ' רכה).

וכתב בספר פלא יועץ (טברסקי פורים עמ' קח) נשגבה עד מאוד מעלת פורים וקדושתו, כי בכל הימים לא כל תפילה ראויה היא שתתקבל, אבל ביום הפורים כל המתפלל בכוונה בוקעת תפילתו וקיעים ומתקבלת לפני כסא הכבוד. ורמז לדבר, הוא האמור במגילה (ט, כה): "ובבואה לפני המלך", וידוע כי כל מלך המוזכר במגילה הכוונה הפנימית הוא למלך מלכי המלכים הבורא יתברך שמו, וזהו שעתה

בפולין היו רגילים לומר, כי מדרך הגנבים להסתובב ברחבי הנמל, מקום אשר עשירי עם מהלכים כשבאמתחותיהם כסף וזהב לרוב, הללו היו משליכים מטבע על הארץ, ובשעה שהיה העשיר מתכופף להגביהו והיה מסיח דעתו לרגע מאוצרותיו היו הגנבים בורחים עם האוצר הגדול בידיהם. ואמרו על כך ש'קונץ' זה מועיל רק למי שאינו יודע מערמימות הגנבים, כי המכיר בנכליהם נזהר ביותר שלא ללכת אחרי מחזות שוא ואינו מסיח דעת כלל ונשארים שאוצרותיו בידו. כך היצר הרע בהגיע זמנים גבוהים הריהו משליך 'מטבע' לבלבל דעת להיות עסוקים בזוטות להסיחנו מן העיקר שלא ננצל כראוי את הזמנים ושלא נעמוד בתפילה לפניו, אין לנו אלא להכיר בנכלותיו ולהזהר ממנו עד מאד. האדמו"ר מסלונים היה אומר בדרך משל, שפעם אחת היה מלך שרצה להעתיק את ארמונו למקום אחר. ואת כל חפצי תשמישו הצליחו להעביר למקום משכנו החדש, אך הבעיה הקשה היתה כיצד להעביר את הכתר של המלך, הלא הוא שוה הון עתק, וכיצד ניתן להעבירו ברחובה של עיר למקום משכנו החדש? הרי יש שודדים ולסטים, הלוטשים עיניהם אל הכתר. מה עשו? לקחו עגלה פשוטה ביותר ובה הניחו את הכתר, כשהוא מכוסה בבלאי סחבות וסמרטוטים, והעוברים ושבבים בטוחים היו בטוחים שיש בעגלה זו סמרטוטים וכל מיני שמאטעס, ולא חשבו לבדוק מה יש מתחת לשמאטעס (נתיבות שלום פורים עמ' לג).

כיסה הקב"ה את הכה הזה והסתיר אותו מן העין

ובכן, גודל מעלתו של יום פורים עצומה כל כך, עד שהמדרגה של מוסף ביום הכיפורים היא מדרגת יום פורים כולו! ולכן, כדי שלא יהיה קטרוג של השטן על היום העצום הזה שניתן לעם ישראל, וגם כדי שלא יבוא כל אחד וישתמש בכח העצום הזה מבלי דעת ויעשה ככל העולה על רוחו, כיסה הקב"ה את הכה הזה והסתיר אותו מן העין. ובחרו ליום הפורים עגלה פשוטה, שהרי אינו יום טוב, ולא חול המועד, אין בו איסור מלאכה ולא מקדשים בו על היין, אלא נראה יום פשוט. וכיסו את העגלה הזו בסחבות, מסכות רעשנים, ספריי שלג, ספריי חוטים קפצונים וכו'. אבל יהודי יודע שיש מתחת

מהלכות חג הפורים

"משנכנס אדר מרבין בשמחה"

שאלה: רצינו לידע כוונת רבותינו למעשה מה הורו בזה שאמרו מרבין שמחה?

תשובה: נאמרו בזה כמה ביאורים ואענה חלקי גם אני דנראה בסיעתא דשמיא לפרש לפי פשוטו כוונתם ז"ל שירבה במשא ומתן של שמחה ובסיוד וכיור וכו', שהרי איתא בגמרא (תענית כט) אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב כשם משנכנס אב ממעטין בשמחה כך משנכנס אדר מרבין בשמחה, ע"כ. ולפי זה כשם שבפירוש ממעטין בשמחה פירשו רבותינו דהיינו שממעטין במשא ומתן של שמחה ובסיוד וכיור, הכי נמי "מרבין בשמחה" היינו שירבה במשא ומתן של שמחה, ורצונם לומר שאם יש לו צורך לקנות יכוין בדוקא לאדר ואע"פ שיכול להקדים לשבט או לאחר לאייר יכוין ויקנה ויעשה משא ומתן שלו באדר וירבה שמחתו בחודש זה על דרך שאמרו "קונה שמח".

ואפשר שזה הוא נמי מה שאיתא בגמרא הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהם אדר, דהיינו שיתעסק בהם בחודש אדר ויצליח.

משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים

שאלה: בנתינת מתנות לאביונים בחג הפורים האם מועיל שפרוז בן י"ד יתן ביום י"ד מתנות לאביונים למוקף בן ט"ו, וכן להיפך האם מועיל שמוקף בן ט"ו יתן ביום ט"ו מעות מתנות לאביונים לפרוז בן י"ד?

תשובה: הנה בפשטות הגמרא במסכת בבא מציעא (דף ע"ב) מגבית פורים לפורים וכו' משמע שהיו גובים מתנות לאביונים לצורך סעודת פורים לעניים ושוחטים להם עגלים וכו' וכן מוכח בדברי הרמב"ן בחידושו (שם).

וכן כתוב ברבנו אפרים שהובא בדברי הרז"ה עמ"ס מגילה (דף א' ע"ב בדפי הרי"ף) שביאר שלא נותנים מתנות לאביונים ב"א י"ב וי"ג אדר משום שיאכלו את הכסף באותו יום וביום י"ד לא יהיה להם מה לאכול ותתבטל שמחת פורים, וכן מוכח מעוד ראשונים ואחרונים שעיקר טעם נתינת מתנות לאביונים זה בשביל שיהיה לאביונים צרכי סעודת פורים.

ומאחר וכן הוא שמצוות מתנות לאביונים נתקנה לצורך סעודה, נמצא שמוקף בן ט"ו ודאי לא יכול לצאת ע"י נתינת מעות ביום ט"ו לפרוז בן י"ד, שהרי אי אפשר לאותו פרוז לקיים במעות אלו מצוות סעודת פורים, שכן כבר עשאה מאתמול, אמנם פרוז בן י"ד יכול ליתן ביום י"ד מעות מתנות לאביונים למוקף בן ט"ו שהרי המוקף יכול למחרת ביום ט"ו לקנות במעות אלו צרכי סעודה.

כל הפושט יד נותנים לו

שאלה: "כל הפושט יד נותנים לו" האם זה הוראה להחמיר, שהגם דכבר נתתי ב' מתנות לב' אביונים עדיין צריך לתת לכל הפושט, או שזו הוראה להקל דבעצם מצוות מתנות לאביונים אין צורך לדקדק מי אביון אלא כל הפושט נותנים לו ובזה מקיימים את המצוה בב' נתינות?

תשובה: נראה שכל הפושט יד נותנים לו הוא להחמיר, ולא להקל שאפשר לתת למי שרוצים, שהרי בפסוק כתוב מפורש מתנות לאביונים ואיך נאמר שלאביונים לאו דווקא, והגם שיש מי שכתב שמדברי הריטב"א עמ"ס מגילה (דף ז' ע"א ד"ה גרסינו) מוכח שזה לקולא נראה שאין משם ראיה אלא כוונתו שיש גם דין צדקה ולבד מזה דין להרבות בשמחה ולתת לכל הפושט.

ולכן למעשה צריך לברר ולתת דוקא לעניים את ב' מתנות לאביונים, ואח"כ יוסיף ויתן לכל הפושט לשמחם ביום הפורים.

"דע מה למעלה ממך" - מה שנעשה "למעלה" הריהו "ממך"

"וְחֶשֶׁב אֲפֻדָּתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו מִמֶּנּוּ הוּא כְּמַעֲשָׂהוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשֻׁזָּר כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה" (ל"ט, ה)

בספר 'כרם שלמה' (באבוב, אדר תשמ"ט עמ' מ"ה. הובא בניצוצי התורה ח"ב) מובא בשם הגה"ק מברעז'אן זי"ע, דאפשר לפרש את הכתוב בדרך רמז, על פי מה שפירש הרה"ק בעל ה'תולדות יעקב יוסף' מפולנא זי"ע (פרשת יתרו ד"ה נראה דמה שאמר כי אם ליראה, ובעוד מקומות) את דברי המשנה (אבות ב א): "דע מה למעלה ממך" - שתדע שכל מה שנעשה "למעלה" - בשמים, הריהו "ממך", הוא תוצאה של פעולותיך אתה, האדם! כי כפי מעשיך כן נגזר מלמעלה! וזהו, "וחשב אפודתו" - חשב לשון מחשבה, שצריך להיות תמיד במחשבה, "אשר עליו" - כל אשר נגזר עליו, "ממנו הוא כמעשהו" - כי הכל לפי מעשיו של האדם.

התורה נמקוה מעלה את האדם מטומאה לטהרה

"וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בִּשְׁנֵה הַשְּׁנִית בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ הַהוּא הַמֶּשְׁכָּן" (מ יז)

"הוקם" אותיות מקו"ה שהמשכן נקרא אהל. אהלה של תורה ולימוד התורה מטרה את האדם כמי מוקה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל במסכת ברכות (זו). על הפסוק (במדבר כד, ו) "כנחלים נטיו כאהלים נטע ה'": למה נסמכו נחלים לאהלים? לומר לך מה נחלים מעלים את האדם מטומאה לטהרה, אף אהלים, דהיינו תלמוד תורה, מעלים את האדם מטומאה לטהרה (נחל קדומים).

רמז נוסף במילים 'הוקם המשכן': "הוקם" גימטריא קנ"א שהוא מילוי אה"י"ה דהה"י"ן, (כן כתב באוצרות רמח"ל סוף כי תצא). וראשי תיבות של המילים הראשונות בכל אחד מחמשה חומשי תורה דהיינו ב' של בראשית, ו' של ואלה שמות, ו' של ויקרא, ו' של וידבר, א' אלה הדברים, כולן יחד גימטריא אה"י"ה (וכמו שכתב בעל הטורים בתחילת דברים), שהעוסקים בתורה שם אה"י"ה עזרם ומגנים (עונג לשבת גורג'י).

הת"ח צריך להיות "עני ואש"

"כִּי עֲנֵן ה' עַל הַמֶּשְׁכָּן יוֹמָם וְאֵשׁ תִּהְיֶה לַיְלָה בּוֹ לְעִינֵי כָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מִסְעֵיהֶם" (מ, לה)

הגאון רבי יהודא צדקה זצ"ל, ראש ישיבת "פורת יוסף" מפרש בספרו "קול יהודה" שהתלמיד חכם הרומז למשכן, עליו לאמץ לעצמו את שתי התכונות שהיו במשכן: עני ואש.

העני - שמכסה את המשכן, רומז למידת הצניעות, שהתלמיד חכם צריך להיות תמיד צנוע וענו ומכוסה, כמו העני.

האש - רומזת לכך שלפעמים התלמיד חכם צריך להיות בבחינת אש, לעמוד בפרץ על משמר חומת הדת.

בתוך הבית אין להסתיר מעשים טובים

אחד מהאדמורי"ם היה אומר (ראה העמק דבר בהעלותך ט טו. ושפע חיים): באמת היתה אש על המשכן גם ביום, רק שביום היא לא היתה נראית אלא בלילה. ולמדנו מזה מוסר: "יום" - מסמל את הגלוי, ו"לילה" - מסמל את הנסתר, והקב"ה אומר, כמו במשכן שהיה אש והתלהבות והחמימות של התורה אבל "ענין ה' היה על המשכן יומם" שהאש לא נראתה ביום, כך גם האדם הוא משכן, אבל צריך שיהיה עליו ענין - שיהיה מכוסה שלא יתגאה במעשיו הטובים ובתורה.

וכל זה דוקא במעשיו "ביום" - שהם בגלוי. אבל בלילה - במעשיו שבסתר כשהוא בתוך ביתו, אז - "ואש תהיה לילה בו" - האבא צריך להראות התלהבות ואהבה וחשק לתורה, כדי שהבנים ילמדו ממנו את אהבת התורה. כי אם לא כן, איך הבן ילמד! אבל בעיני אחרים לא צריך להראות.

סגולה לתענית אסתר

עם סגולה
סגולות מועילות מן ספרות
המסורות

לו ה'... עכ"ל. ומי לא יקום ויעשה ויתחנן לפני ה' על כלל ישראל, ועל הצרות הפרטיות, שהרי בודאי כל אחד זקוק לישועה ורחמים, ומההתבטאות של רבותינו על יום תענית אסתר נבין מה גודל מעלת יום הפורים עצמו.

וכתב בספר 'קב הישר' בזה הלשון: "כל מי שצריך רחמים על איזה דבר, ייקח פנאי לעצמו ביום תענית אסתר, ויאמר תחילה מזמור כ"ב בתהילים 'למנצח על איילת השחר', ואחר כך ישפוך שיחו לפני ה' ויזכיר זכות מרדכי ואסתר שבזכותם יעתר

יום תענית אסתר יום חשוב הוא למאוד, וכתבו בספרים הקדושים דיום סגולה הוא לפתיחת שערי שמים.

המקובל רבי אברהם הכהן צוק"ל – ז' אדר

מייסדי ותומכי ישיבת "נהר שלום"

המקובל כה"ר אברהם הכהן צוק"ל זכה עוד להימנות על חכמי המקובלים בישיבת בית אל בעיר העתיקה, אך לאחר שנחרבה, יחד עם מו"ר כמוה"ר רבי מרדכי שרעבי פתחו את ישיבת המקובלים "נהר שלום" כדי שלא יפסקו התפילות ע"פ כוונות הרש"ש זיע"א.

סיגופים ותעניות רבים היה עושה רבי אברהם הכהן, ובמשך שנים רבות היה עושה תעניות הפסקה משבוע לשבוע, וכשהיה פותח את הצום בקידוש של ליל שבת קודש היו באים קהל רב לשתות את שיורי כוס היין עליו קדש, ערבבו בשתי פחיות יין וחלקום לבאים אשר ראו במשקה זה סגולה לרפואה והצלחה, בתום הקידוש נהג חכם אברהם הכהן לברך את הבאים איש איש כפי צרכו.

לאחר תקופה ארוכה כאשר נחלש סיפר מו"ר הסבא קדישא שליט"א שרבו מרדכי שרעבי זיע"א ביקש ממנו שיפסיק התעניות ההפסקה והספיק.

קפיצת הדרך בימינו בישיבתנו הקדושה "נהר שלום"

מספר מו"ר עט"ר - היה מכתת רגליו ממקום למקום להביא כסף להחזקת הישיבה, כדי שמורנו ורבונו יוכל לשבת בנחת להרביץ תורת הסוד לעדרים, ושיהיו מכוונים ויתפללו בסידור הרש"ש. וזקני ירושלים עוד זוכרים את ר' אברהם הכהן שהיה בא לבתי הכנסיות בשבת קודש ועושה מגבית עבור הישיבה.

פעמים רבות היה עושה שבת בתל אביב יפו והיה שובת בביתו של הרב החסיד ר' עזרא פרחיה הכהן בתל אביב ברחוב השוק 3. [הוא אביו של הרב חיים הכהן זצ"ל "החלבן", ובזמנו רבי עזרא היה ממש הפתרון של ישיבתנו הקדושה] והולך לשבעה בתי כנסיות לעשות מגבית עבור הישיבה, ואנחנו זכינו שהייתי הולך עם מו"ר אבי שליט"א לביתו של חכם עזרא פעם בחודש, וכן הייתי הולך בחגים לבקר אותו עם הצדיק המקובל כה"ר יוסף וולטון זצ"ל, והיה רבי עזרא ובנו ר' חיים מספרים לנו על רבי אברהם הכהן דברי פלאות וספרו לנו ששבת אחת הלך רבי אברהם לכתת רגליו בבתי כנסיות בסביבתם ואחר כך ביקש לילך לשכונת "התקוה" לבית הכנסת רשב"י ברח' דרך לוד שהוא רחוק מביתו רגלית מהלך חצי שעה ובפרט שר' אברהם היה למעלה מגיל תשעים לקחה לו הדרך הרבה זמן, ומכיון שהיה השעה 10 בבוקר אמרנו לר' אברהם, עד שתגיע לבית הכנסת רשב"י של המצרים בשכונת התקוה יקח לך לפחות עד השעה עשר ארבעים וחמש, לכן לא כדאי לכבודו לילך לשם כי כבר המתפללים ישובו אל ביתם. אמר הרב אברהם לר' חיים בא עמי ונלך, תתפוס לי בחגורה שלי ותבא, והם מספרים לי את המעשה ובוכים בדמעות ואומרים לי, לא עברו 3 דקות וכבר הרב אברהם הכהן היה עומד על התיבה ודורש. פלא פלאות עשה הרב קפיצת הדרך וברגע אחד הגענו למקום ואנחנו שומעים ומתפללים איך וכיצד ר' אברהם אוהב התורה וחפץ שיהיה כסף לישיבה כדי שהרב שרעבי יקרב את הגאולה בלימוד הקבלה.

זכותו תעמוד לנו ולכלל עם ישראל.

תשובה: חובה להתענות תענית אסתר כמבואר בשו"ע (סי' תרפ"ב ס"ב) וכל מי שהוא בריא אין לו לפרוש מהציבור (רמ"א שם) ואף אם הוא הולך בדרך וקשה עליו התענית צריך לצום (משנ"ב שם ס"ק ר'), אומנם מעוברות ומניקות, וכן מי שהוא מצטער הרבה מחמת התענית, או כאובי עניים ביותר פטורים מהתענית, ואין צריך לומר שחולה שאין בו סכנה שפטור מתענית זו (פוסקים שם).

שאלה: האם בעלי ברית [סנדק אבי הבן והמוהל] וחתן בשבעת ימי המשתה צריכים לצום תענית אסתר?
תשובה: כל בעלי ברית פטורים מהתענות וכן חתן בשבעת ימי משתה שלו פטור מתענית אסתר (עיין יביע אומר ח"א סי' לד' או יב'), והשנה שתענית אסתר מוקדם לכו"ע יש להקל בזה (עיין רמ"א סי' תרפ"ב ס"ב, ומשנ"ב שם ס"ק ז').

שאלה: אם יש בבהכנ"ס כהן שאינו מתענה האם יכול לעלות לתורה?
תשובה: הכהן צריך לצאת מבית הכנסת, ואין לעלות לתורה רק מי שמתענה (שו"ע סי' תקס"ו).

שאלה: האם יש הנהגה מיוחדת ביום תענית אסתר?
תשובה: בספר קב הישר (סימן צ"ז) כתב וז"ל יום זה של תענית אסתר מסוגל מאוד שתקובל תפילתנו בזכות מרדכי ואסתר, וכל מי שצריך רחמים על איזה דבר שהוא צריך להתפלל, יקח פנאי לעצמו ביום תענית אסתר ויאמר מזמור כב' בספר תהילים 'למנצח על אילת השחר' ואח"כ ישפוך שיחו לפני ה' ויבקש בקשתו, ויזכיר זכות מרדכי ואסתר אשר בזכותם ייעתר לו הקב"ה ויפתח לו שערי רחמים ויקובל תפילתו ברצון עכ"ל.

[הרבנים המשיבים: הרב שלמה חיים אלימלך]

שאלה: בגמ' מבואר 'משנכנס אדר מרבין בשמחה', האם זה להלכה ואם כן כיצד יש להרבות בשמחה? תשובה: אף שהרמב"ם והשו"ע לא הביאו להלכה הדין 'משנכנס אדר מרבין בשמחה', מכ"מ המג"א (סי' תרפ"ו) והמשנ"ב (שם ס"ק ח') הביאו כן להלכה, ויש להרבות בשמחה כל אחד כפי הראוי לו ויסייר דאגה מליבו וירבה בדברים המשמחים אותו, ובעיקר בלימוד התורה שהוא עיקר השמחה כדכתיב פקודי ה' ישרים משמחי לב (וכמבואר בשו"ע בה"ל ת"ב סי' תקנ"ד ס"ב שאין ללמוד תורה בת"ב משום שהתורה משמחת).

שאלה: האם מותר לערוך נישואין בליל וביום תענית אסתר, וכן האם מותר לשמוע שירים בתענית אסתר?

תשובה: לתענית אסתר אין מקור בגמ', ואף שחובה להתענות תענית זו מכ"מ אין תענית זו כשאר תעניות ציבור שהם ימי צער על חורבן בהמ"ק, אלא עיקר תענית אסתר נתקן כדי לזכור שהשם יתברך רואה ושווע כל איש בעת צרתו כאשר יתענה וישוב אל השם בכל לבבו כמו שעשה בימים ההם (משנ"ב שם ס"ק ב'), ועל כן מותר לערוך נישואין בליל וביום תענית אסתר (הליכות שלמה פ"ח או' ה', אבן ישראל ח"ז סי' כח'), ולפ"ז ה"ה שמותר לשמוע שירים ולשמוח ביום זה וכן נוהגים לעשות לילדים מסיבות פורים ביום זה ואין פוצה פה.

שאלה: מי הם החייבים והפטורים מתענית אסתר?

כוונת הלימוד והמצוות

כתב האריז"ל בהקדמת שער המצוות הזה הלשון: "גם כונה גדולה מכולם והיא הנזכרת בהקדמת ספר התיקונים ובמקומות אחרים רבים כי יכיון האדם שאינו עושה את אותה המצוה כעבד המשמש את רבו על מנת לקבל פרס אלא כבן שכל כוונתו לעשות רצון ונחת רוח לאביו שבשמים ואין ענין זה מתקיים אלא במי שיועד כונת התפילה והמצוות ומכוין בעשייתם לתקן עולמות העליונים וליחדא שמא דקוב"ה עם שכינתיה".

מדברי האריז"ל מבואר שהעבד היינו אותו שעובד את הקב"ה בשביל קיבול שכר, ואילו בן הוא העובד את הקב"ה כבן לאביו שרוצה לעשות לו רצונו כדי שיהיה לו נחת רוח.

ועוד מבואר בדברי האריז"ל הנ"ל שכוונת התפילה ומצוות חד הם לייחדא קוב"ה עם שכינתיה, ואכן בספר מבא שערים מבואר ענין זה היטב וכך כתב שם הרב: ובכל התפילות התחתונים מעלים מיין נוקבין וכפי כוונתם ומעשיהם בעת ההיא כך גודל תיקונם להעלות ניצוצות רבים דמיין נוקבין אם בכמות ואם באיכות ובכל יום מעלים ניצוצות חדשות מחדש

וזהו גודל מצות התפילות והמצוות ואין כל האנשים שווים כי כל אחד מעלה כפי בחינתו הראויה אליו ולכן הכל צריכים לזה ולא יוכל אחד מישראל לעשות מה שיעשה חבירו והבן זה היטב מאוד וכל זה יעשה עד שיבא המשיח בעז"ה ע"כ.

ומטעם זה כתב השד"ה בסידורו "קודם כל מצוה ומעשים טובים ויחודים צריך למסור נפשו על קדושת שמו ית', כדי שבזמן שילמד וכו' יהיה צדיק וכילד הנולד דמי וממילא כל מעשיו יהיו רצויים לפני הקב"ה כריח נחוח וכו' ואזי יהיה נקי מכל וכל, ואז יש כח במעשיו לברר ולתקן מה שלא יוכלו המלאכים" ומסירת הנפש שהזכיר השד"ה הוא מפני שמבואר באריז"ל (שעה"כ דרוש ק"ש דרוש ו) שבזמן הזה בעו"ה אין אנו יכולים לעורר היחוד למעלה ולתקנו ורוב הצרות הבאות על האדם הם לסיבה זו אלא שיש קצת תיקון אם נמסור נפשנו על קדושת ה' בכל לב בכל לב כי ע"ז זה אפילו אין בנו שום מעש"ט והרשענו עד להפליא על ידי מסירת נפשנו להריגה מתכפרים עוונותינו כולם.

ובסידור האריז"ל (לרבינו שבתי דף קכב ע"א) כתב: עיקר חיוב הלימוד לכוין לייחד השכינה ולא לתועלת עצמו או להשיג חכמה או עולם הבא שח"ו נאמר עליו "וכל חסדו כצניץ השדה". והוסיף שם "מי שיתחזק בתורה כל כך עד שיום ולילה לא יחשוב בדבר מדברי העולם אלא בתורה ודאי יגיע הארה נפלאה בנושמת ולא יצטרך לסיגופים ותעניות". ושם בדף קיז כתב "אין לחלוץ התפילין עד שילמוד בהם אחד המרבה ואחד הממעט כי לא יזכה האדם לקנות ג' חלקי נר"ן אא"כ ילמד בתפילין וביותר בתפילין דר"ת".

מגילת אסתר לגלות את האור שבהסתר

מעשה שהיה בשני חברים, יענקל ומשה אהרן, שהיו חברים טובים מילדות הם למדו יחד בצעירותם, וכשגדלו הקימו שניהם משפחות, ואף הלכו ביחד ללמוד את אותה הכשרה מקצועית, הם למדו הנהלת חשבונות. יענקל חיפש עבודה מיד עם סיום הלימודים ומצא משרה טובה במשרד למנהלי חשבונות, וכך התחיל לעבוד והתפרנס בכבוד. ולעומתו חברו משה אהרן, חיפש וחיפש ולא מצא, ובינתיים היה חי בדוחק השעה ובקושי היתה הפת מצויה בביתו. חברו יענקל כאב את כאבו וניסה למצוא לו משרת עבודה, הוא ניצל את קשריו הטובים עם הבוס שלו, והציע לו להרחיב את המשרד ולהוסיף עוד עובד אחד ושכנע אותו שרק ריוח מזה, כי הוא מכיר היטב את משה אהרן והוא עובד מצויין, וכך היה משכנע אותו מפעם לפעם, עד שלבסוף השתכנע הבוס והסכים להגדיל את המשרד, וכך היו עובדים שם חמשה מנהלי חשבונות יחד עם משה אהרן.

ביום מן הימים נכנס הבוס למשרד והודיע לחברים, שהוא עוזב את העיר ועובר דירה. כולם הבינו שמשמעות הדברים שאחד מביניהם מעותד להחליף את הבוס, ולקבל את המשכורת שלו, שזוהי משכורת שמנה פי כמה וכמה ממשכורתם, משכורת כזו שאפשר לחתן בה ילדים בכבוד ולחסוך כסף לחתונות ולדירה. יענקל היה בטוח שהבוס רוצה לדבר איתו שהרי הוא בקשר מצויין איתו, ולכן מפעם לפעם בדק בפלאפון האם הבוס חיפש אותו אך לשוא, הבוס לא התקשר אליו בכלל. למחרת ניגש משה אהרן אל יענקל ואומר לו, שהבוס... התקשר אליו, והציע לו להחליף אותו בתפקידו! יענקל הרגיש שנשימתו נעתקת ממקומה לרגע, הוא פשוט לא האמין למשמע אוזניו, שמשה אהרן זה שהיה דחוק במזונו עד לפת לחם ושבזכותו נכנס לעבוד כאן, הוא הולך לקבל את המשכורת השמנה ולהיות הבוס שלו? משה אהרן התייעץ אתו בכמה דברים ופרטים טכניים ויענקל השיב לו בקרירות, כאשר בסתר לבו מקננת קנאה גדולה וגם קצת כעס, מדוע לא אמר לבוס שהוא לא יכול לשמש כבוס של זה שהכניס את האור שבהסתר.

באחד באדר משמיעין
על השקלים

זכר למחצית השקל

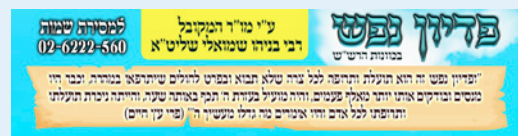
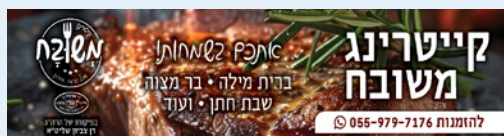
כמידי שנה ניתן
להעביר את מעות
'זכר למחצית
השקל' עבור
פעילות החסד
והפצת התורה
שע"י ישיבתנו
הקדושה

(ערך מחצית השקל
30 ש"ח לכל אדם)

שמות התורמים
ובקשותיהם האישיות
יעברו אל רבני ומקובלי
הישיבה ובראשם
מו"ר ועט"ר
רבינו בנימו שמואל
שליט"א

אשר יערכו עבורם תפילה
מיוחדת ביום
תענית אסתר בה יעתיירו
עבורם לברכה וישועה

למסירת שמות:
02-624-9000

כל הפושט נותנין לו!

ניתן להעביר מעות מתנות לאביונים שיחולקו בו
ביום בתכלית ההידור ע"י מו"ר שליט"א
שמות התורמים יכנסו אל הקודש פנימה
להיושע בכל הישועות | 02-624-9000

מזהנות לאביונים

